Soud:	**Nejvyšší soud**
Datum rozhodnutí:	**29.09.2026**
Spisová značka:	**27 Cdo 1595/2025**
ECLI:	**ECLI:CZ:NS:2026:27.CDO.1595.2025.1**
Typ rozhodnutí:	**ROZSUDEK**
Heslo:	**Zdánlivé právní jednání (o. z.) [Právní jednání (o. z.)]** **Členská schůze [Spolek (o. z.)]** **Dobré mravy**
Dotčené předpisy:	**§ 245 o. z.**
Kategorie rozhodnutí:	**C**

27 Cdo 1595/2025-180

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Marka Doležala a soudců JUDr. Filipa Cilečka a JUDr. Jiřího Zavázala v právní věci žalobce **R. Z.**, zastoupeného JUDr. Adamem Zítkem, advokátem, se sídlem v Tachově, náměstí Republiky 57, PSČ 347 01, proti žalovanému **Mysliveckému spolku Lesy Staré Sedliště**, se sídlem ve Starém Sedlišti 340, PSČ 348 01, identifikační číslo osoby 18253482, zastoupenému Mgr. Robertem Šupem, advokátem, se sídlem v Mariánských Lázních, Chebská 746/22, PSČ 353 01, o zaplacení 148.200 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Tachově pod sp. zn. 19 C 234/2024, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 3. 2025, č. j. 10 Co 74/2025-147, takto:

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 3. 2025, č. j. 10 Co 74/2025-147, **se ruší** a věc **se vrací** odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Okresní soud v Tachově rozsudkem ze dne 3. 12. 2024, č. j. 19 C 234/2024-95, uložil žalovanému zaplatit žalobci 142.500 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím (výrok I.), zamítl žalobu co do částky 5.700 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok III.).

[2] Soud prvního stupně vyšel mimo jiné z toho, že:

1) Žalobce byl členem žalovaného (dále též jen „myslivecký spolek“) v období od roku 1993 do roku 2021.

2) Členská schůze mysliveckého spolku konaná dne 16. 8. 2018 přijala usnesení, podle něhož činí výše členského příspěvku 5.700 Kč za rok. Dále členská schůze rozhodla, že budou „peníze vráceny členům jako roční členský

příspěvek podle délky členství v mysliveckém spolku zpětně“.

3) Členská schůze mysliveckého spolku konaná dne 30. 7. 2021 přijala usnesení o vyloučení žalobce z mysliveckého spolku.

4) Členská schůze mysliveckého spolku konaná dne 30. 11. 2024 přijala usnesení, kterým odebrala „právo na výplatu členských příspěvků ve výši 5.700 Kč za každý rok členství v mysliveckém spolku žalobci a myslivecký spolek žalobci odmítá vyplacení těchto požadovaných prostředků a žalobci žádné prostředky vyplaceny nebudou“ (dále též jen „usnesení o odebrání práv“).

5) V trestním oznámení ze dne 27. 7. 2021 podaném žalobcem je uvedeno, že si „ostatní členové mysliveckého spolku vyplatili finanční prostředky získané z prodeje nemovitostí mezi sebe (žalobce samozřejmě opomněli)“.

6) Ve vyrozumění o výsledku vykonaného dohledu nad postupem Okresního státního zastupitelství v Tachově ve věci vedené pod sp. zn. ZN 1177/2021, ze dne 23. 3. 2023 (dále též jen „vyrozumění KSZ“), je uvedeno, že „dne 16. 8. 2018 členská schůze schválila předložený výpočet ročního členského příspěvku provedeného prací na částku 5.700 Kč a uložila vyplatit každému členovi částku 5.700 Kč za rok (za každý rok) členství v mysliveckém spolku transparentně na bankovní účty“.

[3] Na výše uvedeném základě soud prvního stupně uzavřel, že žalobou uplatněný nárok je založen usnesením členské schůze mysliveckého spolku přijatým dne 16. 8. 2018. Na základě tohoto usnesení vznikl žalobci nárok na zaplacení částky 5.700 Kč za každý rok jeho členství v mysliveckém spolku, tj. za období od roku 1993 do roku 2018, kdy bylo přijato usnesení, celkem 142.500 Kč.

[4] Usnesení o odebrání práv posoudil soud jako „účelové právní jednání, jež přinejmenším hraničí se zjevným zneužitím práva“, neboť bylo přijato až po více než šesti letech od přiznání nároku žalobci a až po zahájení tohoto řízení. Soud proto uzavřel, že usnesení o odebrání práv je podle § 6 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „o. z.“), neplatné pro rozpor s dobrými mravy.

[5] K námitce promlčení vznesené žalovaným soud uvedl, že „nebylo prokázáno, že by se žalobce dozvěděl o vyplácení předmětného příspěvku dříve než z vyrozumění KSZ“. Podle soudu se žalobce nemohl informaci o výplatě členských příspěvků dozvědět dříve, jelikož se neúčastnil členských schůzí a brigád, záležitosti týkající se jeho osoby byly na členských schůzích projednávány mimo program uvedený v pozvánce a z trestního oznámení ze dne 27. 7. 2021 vyplývá pouze obecné povědomí žalobce o žalovaném nároku. Pohledávka žalobce tudíž není promlčena.

[6] Zánik nároku žalobce nezakládá podle soudu ani článek 14 odst. 2 stanov mysliveckého spolku, protože nárok žalobci vznikl za trvání jeho členství v mysliveckém spolku. Následný zánik členství žalobce nemá na již vzniklý nárok žádný vliv.

[7] Krajský soud v Plzni k odvolání žalovaného v záhlaví označeným rozsudkem rozhodnutí soudu prvního stupně změnil ve výroku I. tak, že žalobu o zaplacení 142.500 Kč s (ve výroku specifikovaným) příslušenstvím zamítl (první výrok), a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů (druhý výrok).

[8] Odvolací soud uzavřel, že nárok na příspěvek žalobci zanikl, neboť mu byl „odňat rozhodnutím členské schůze“ konané dne 30. 11. 2024, přičemž o jejím konání se žalobce dozvěděl „při jednání před soudem prvního stupně dne 3. 12. 2024“. Žalobce však nepodal u soudu návrh na vyslovení neplatnosti přijatého usnesení o odebrání práv v tříměsíční lhůtě podle § 259 o. z., i přes to, že byl k podání takového návrhu aktivně věcně legitimován.

[9] Marným uplynutím lhůty se žalobce připravil o možnost přezkumu usnesení o odebrání práv přijatého členskou schůzí mysliveckého spolku. Vyslovit neplatnost usnesení orgánu spolku lze pouze v samostatném řízení vedeném na návrh podle § 85 písm. a) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále též jen „z. ř. s.“). Platnost takového usnesení tudíž nelze přezkoumávat jako předběžnou otázku v projednávané věci. Podle odvolacího soudu se nelze „výsledkem členské schůze zabývat ani z pohledu, který zaujal soud prvního stupně (účelové jednání), ani z pohledu žalobce (nepřípustná retroaktivita a jednání nemravné)“.

II. Dovolání a vyjádření k němu

[10] Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), maje za to, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na vyřešení otázky hmotného práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

[11] Dovolatel vytýká odvolacímu soudu, že se „zabýval pouze otázkou neplatnosti právního jednání, a nikoliv nicotností právního jednání, kterou se musí zabývat z úřední povinnosti“. Na jednání odvolacího soudu dovolatel namítal, že usnesení o odebrání práv bylo přijato v rozporu s dobrými mravy, a tudíž je ve smyslu § 245 o. z. nicotné. Odvolací soud se však oproti soudu prvního stupně namítaným rozporem vůbec nezabýval a úpravu obsaženou v § 245 o. z. „úplně opomenul“.

[12] Dovolatel nerozporuje závěr odvolacího soudu, že neplatnost usnesení členské schůze lze vyslovit pouze v samostatném řízení zahájeném na návrh podle § 258 o. z. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu se však podává, že „soudy musí přihlížet k vadám, pro které se na rozhodnutí orgánu žalovaného hledí, jako by nebylo přijato,“ z moci úřední.

[13] Rozpor přijatého usnesení o odebrání práv s dobrými mravy shledává dovolatel především v tom, že „příspěvek byl odejmut jen a pouze dovolateli, čímž došlo ke zřejmé diskriminaci dovolatele“. Dále je podle dovolatele „odejmutí příspěvku po více než šesti letech … *de facto* pravou retroaktivitou zániku příspěvku zpětně“. Konečně bylo usnesení o odebrání práv členskou schůzí přijato „jen za účelem zmaření možnosti domoci se oprávněného nároku ze strany dovolatele“.

[14] Dovolatel se domnívá, že ani jeho vyloučení z mysliveckého spolku v roce 2021 nemá na žalovaný nárok žádný vliv, jelikož v době rozhodnutí členské schůze mysliveckého spolku o výplatě ročních členských příspěvků všem členům byl ještě jeho členem.

[15] Vzhledem k uvedenému dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný se ve vyjádření k dovolání ztotožňuje se závěry odvolacího soudu a námitky dovolatele považuje za nedůvodné, neboť přijaté usnesení o odebrání práv není v rozporu s dobrými mravy. Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání odmítl jako nepřípustné, resp. zamítl jako nedůvodné.

III. Přípustnost dovolání

[17] Dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou, splňující podmínku podle § 241 odst. 1 o. s. ř.; dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

[18] Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. pro řešení dovolatelem otevřené otázky hmotného práva týkající se výkladu § 245 o. z., při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu.

IV. Důvodnost dovolání

[19] Podle § 245 o. z. se na usnesení členské schůze nebo jiného orgánu, které se příčí dobrým mravům, nebo mění stanovy tak, že jejich obsah odporuje donucujícím ustanovením zákona, hledí, jako by nebylo přijato. To platí i v případě, že bylo přijato usnesení v záležitosti, o které tento orgán nemá působnost rozhodnout.

[20] Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu se podává, že závěr o nicotnosti usnesení valné hromady lze přijmout v jakémkoliv řízení, tj. jak v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, tak i jako řešení předběžné otázky v jiném řízení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. 29 Odo 1138/2005, uveřejněné pod číslem 55/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ze dne 23. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3914/2008, ze dne 11. 4. 2012, sp. zn. 29 Cdo 3397/2010, ze dne 20. 3. 2014, sp. zn. 29 Cdo 3656/2012, ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 29 Cdo 4727/2016, a ze dne 29. 5. 2019, sp. zn. 27 Cdo 3903/2017).

[21] Ačkoli byl tento závěr Nejvyšším soudem přijat v poměrech institutu nicotnosti usnesení valné hromady v režimu právní úpravy účinné do 31. 12. 2013, prosadí se obdobně i v poměrech zdánlivosti usnesení valné hromady v režimu právní úpravy účinné od 1. 1. 2014, tj. při výkladu § 245 o. z. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2024, sp. zn. 27 Cdo 2376/2023). Současně se uvedený závěr, byť přijatý v poměrech obchodních korporací, prosadí i pro poměry spolku.

[22] Odvolací soud správně uzavřel, že vyslovit neplatnost usnesení orgánu spolku podle § 258 o. z. lze pouze v samostatném řízení vedeném na návrh podle § 85 písm. a) z. ř. s. Platnost takového usnesení tudíž nelze posuzovat jako předběžnou otázku v jiném řízení.

[23] Závěr odvolacího soudu, podle něhož nelze vzhledem k uvedenému přihlédnout k námitce dovolatele, že členská schůze mysliveckého spolku přijala usnesení o odebrání práv v rozporu s dobrými mravy, je však nesprávný.

Rozpor usnesení členské schůze spolku s dobrými mravy má za následek jeho zdánlivost podle § 245 o. z., nikoli jeho neplatnost podle § 258 o. z. Na rozdíl od neplatnosti takového usnesení je nutné jeho zdánlivost posuzovat v jakémkoli řízení jako předběžnou otázku. Soud ke zdánlivosti usnesení členské schůze přihlíží z moci úřední, jakmile v řízení vyjdou najevo okolnosti zdánlivost zakládající.

[24] V dalším řízení odvolací soud proto rovněž nepřehlédne, jak je vymezena působnost nejvyššího orgánu mysliveckého spolku (členské schůze), a bude se zabývat též tím, zda stanovy mysliveckého spolku umožňovaly členské schůzi rozhodovat o vrácení členských příspěvků jeho členům (rozhodnutí členské schůze ze dne 16. 8. 2018) a o odebrání již přiznaného práva na jejich vrácení (rozhodnutí členské schůze ze dne 30. 11. 2024). Rozhodla-li totiž členská schůze v těchto záležitostech mimo svoji působnost, byla by takto přijatá usnesení zdánlivá podle § 245 o. z.

[25] Jelikož právní posouzení věci odvolacím soudem není správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. byl uplatněn právem, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.) a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta první o. s. ř.).

[26] Právní názor Nejvyššího soudu je pro soudy nižších stupňů závazný (§ 243g odst. 1 část věty první za středníkem, § 226 odst. 1 o. s. ř.).

[27] V novém rozhodnutí soud znovu rozhodne i o náhradě nákladů řízení, včetně řízení dovolacího (§ 243g odst. 1 věta druhá o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 29. 9. 2026

JUDr. Marek Doležal
předseda senátu